Henryk Sienkiewicz: *Potop*. Andrzej Kmicic - charakterystyka z cytatami

1) Andrzej Kmicic - wygląd:

Krótkie, jasne włosy, smagła cera, siwe oczy, ciemny wąs, młoda twarz
"zdołała panienka dojrzeć głowa jak żyto, mocno podgoloną czuprynę, smagłą cerę, siwe oczy przed się patrzące, ciemny wąs i twarz młodą, orlikowatą a wesołą i junacką."

"Stanął(...) z twarzą podobną do głowy rozdrażnionego ptaka, z roziskrzonymi oczami." Komentarz: Opisywała go Aleksandra Billewiczówna.

Dumna postawa:

"wyniosła jakaś postać w czubie i czapce futrzanej na głowie"

2) Andrzej Kmicic - charakter

Młody i przedsiębiorczy, zuchwały:

"Pozostawał Kmicic młody i przedsiębiorczy, zuchwały"

Pyszny warchoł szlachecki, który za nic ma prawo i innych ludzi

"Każdy sobie pan w naszej Rzeczypospolitej; kto jeno ma szablę w garści i lada jaką partię potrafi założyć."

Doświadczony w boju, wielki żołnierz:

"okryty wielką sławą rycerską"

"stojący na czele potężnej chorągwi, częścią własnym kosztem wystawionej"

"Boś znał wielkiego żołnierza"

Dobrze urodzony szlachcic:

"noszący znamienite nazwisko"

Awanturniczy, niespokojny duch:

"Był sam swawolnikiem, w którym dusza kipiała ustawicznie",

"człowiek jak by stworzony na wodza wszystkich zuchwałych i niespokojnych duchów na Litwie".

Czuje się bezkarny:

"Co mi uczynią? Kogo ja się boję?"

Banita, zbrodniarz:

"na którym ciążą łzy ludzkie i krew ludzka, którego palcami wytykają, banitem, rozbójnikiem zowią i za zdrajcę mają"

"swawolnika i radziwiłłowskiego w zdradzie socjusza..."

Przechodzi przemianę wewnętrzną (metamorfozę):

"Oto pragnę obmyć się z grzechów moich, nowy żywot rozpocząć i ojczyźnie poczciwie służyć"

Po przemianie stawiany za wzór patrioty przez króla Jana Kazimierza:

"A tu stoi Hektor częstochowski, któremu Jasna Góra po księdzu Kordeckim najwięcej zawdzięcza, tu stoi obrońca ojczyzny i sługa mój wierny, który mnie własną piersią zastawił i życie mi ocalił, gdym w wąwozach, jako między stado wilków, dostał się między Szwedów. Taki to ów nowy Kmicic... Poznajże go i pokochaj, bo wart tego!”."

Charyzmatyczny:

"Swą wiarą potrafiłby wlać w serca młodego rycerstwa, pociągnąć je za sobą i wypełnić ludźmi i radziwiłłowski obóz."

Energiczny człowiek czynu:

"pełen zapału"

Odważny:

„I jak sam poprzednio mówił: nie doznawał żadnej rzewliwości ni strachów, ni niepokojów, ani mu do głowy nie przychodziło na jak straszne sam naraża się niebezpieczeństwo.”

Zuchwały:

"Kmicic nie tylko był człowiek odważny, lecz i zuchwały. Myśl rozsadzenia olbrzymiej kolubryny radowała do głębi jego duszę, nie tylko jako bohaterstwo, nie tylko jako niepożyta dla oblężonych przysługa ale jako okrutna psota wyrządzona Szwedom."- wyprawa do obozu Szwedów.

„Kmicic nie tylko był człowiek odważny, lecz i zuchwały.”

Stanowczy:

"W żelaznych rękach Kmicicowcych zmieniali się oni w śmiałych żołnierzy, śmiałych aż do szaleństwa."

"Włos im nie ma spaść z głowy i na Boga!"

Porywczy:

"i gdyby sam Kmicic był statecznym człowiekiem , mogli by znaczne Rzeczpospolitej oddać przysługi"

"Niepohamowana natura brała górę"

"Zerwał się jak by go żelazem przypieczono"

Lojalny wobec przyjaciół:

"Błagam aby Wołodyjowskiemu włos z głowy nie spadł"

Chytry, podstępny:

"prosił tylko pozornie - w rzeczywistości żądał"

3) Andrzej Kmicic – stosunek do świata i Boga:

religijny katolik:

"Gdy nie spór się skończył, sam ksiądz Kordecki wziął do spowiedzi pana Andrzeja i spowiadał go długo w pustym już kościele, po czym leżał pan Andrzej krzyżem przed zamkniętymi drzwiami kaplicy aż do północy"

"Nagle rzucił się w desperacji na kolana w pośrodku izby i począł mówić: Ślubuję Ci Chryste Panie tych zdrajców gnębić, zajeżdżać!(...) tak mi królu Nazareński, dopomóż! Amen!"
- "Kmicic zatopiony w modlitwie nie widział nikogo"

4) Andrzej Kmicic - relacje z innymi bohaterami:

"Zakochał się w ludziach gotowych na wszystko i niepohamowanych"

"Dziwny to jest człowiek, w którym widać tyle dobrego co i złego.." Skrzetuski o Kmicicu
"... tu stoi obrońca ojczyzny i sługa mój wierny który mnie własną piersią zastawił i życie mi ocalił, gdym w wąwozach, jako między stado wilków, dostał się miedzy Szwedów. Taki to ów nowy Kmicic... Poznajże go i pokochaj, by wart tego!" Jan Kazimierz o Kmicicu

5) Andrzej Kmicic - stosunek do innych:

"... trudna z tym człowiekiem sprawa, bo jako Turek w swego Mahometa, tak on wierzy w swego Radziwiłła"- mówi Skrzetuski o tym jak Kmicic oddany jest Radziwiłłowi
"Nad panem Andrzejem zawisła straszliwa i nieunikniona zemsta potężnych Radziwiłłów. I nie tylko nad nim, ale nad wszystkimi których kochał, a krótko mówiąc nad Oleńką." - Kmicic martwi się o swoich bliskich.

"Przysięgam! Rzekł z zapałem Kmicic- i parol kawalerski daję do ostatniego tchnienia stać przy osobie waszej książęcej mości, mego wodza, ojca i dobrodzieja!" - Kmicic przysięga wierność Radziwiłłowi lecz nie wie jeszcze że to zdrajca. "Błagam aby Wołodyjowskiemu włos z głowy nie spadł" - oddany swoim przyjaciołom

6. Rola Andrzeja Kmicica w fabule

Biografia Kmicica to:

- historia miłości Kmicica i Oleńki,
- awanturniczy i warcholski epizod,
- przemiana wewnętrzna Kmicica,
- przyjaźń między rycerzami,
- najazd Szwedów na Rzeczpospolitą,
- wątek dotyczący Radziwiłłów,
- obrona Częstochowy przed Szwedami.